

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felévre	5	—	kr.
Negyedévre	2	—	kr.
Egy órára	1	—	kr.
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Hasábbos példát sorért 5 kr. Nagyobb társadalmi (többes) hirdetések niku szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön beigtatásért 30 kr.

Márcziusi napok.

A debreczeni főiskolai tanuló ifjusághoz.

Irta: **Ifj. Móricz Pál.**

Debreczen, márczius 5.

Keresnénk a dicsőséget s csak a gyalázat, ami élénk tárul... Az ezereztendő, miket az őseink küzdelmei szenteltek meg, még el sem tudtuk becsülettet temetni. Szép Hungária asszony az sirva, csipkés kötőjével szeméit törülgetve húzódott félre, rikácsolós hangja, festett arcza dámák tolakodtak, e hölgyektől megszokott szemérmelenséggel, a legszentebb helyekre.

Mi oltárokat akartunk emelni márványból, alabástrom kövekből, fehéreket, örökké tartókat, hogy ne legyen azokon folt, hogy az ezredik esztendőben tisztelje meg a világ a magyart, hogy tisztelje meg, ismerje meg!

S állítottak helyeikre Ősbudavárakat, melyek aranyozott deszkái megül, a papiros czafatok közül csak most kezdenek előmászni a legbüzösebb svábiai bogarak, kik Magyarországot szent ünnepét hivatvák orfeumi hagyomány szagu komédiává lealjasítani, a Berlurék és Spitzerek, kik kapzsi arcátlan-ságukban a vesztegetés, a csalás, a családság panamáját akarják a külföld előtt hozzáfűzni, ami szent ünnepünkhöz.

Émelyt, undort keltő bogarak mászkálnak elő az ősbudavári aranypapir czafatjai megül, kiknek dicső himnusza a jammo nóta volt s tánczok a danse de ventre...

Pedig mi oltárokat akartunk emelni, koszorukat fenni fehér virágokból; pe-

dig az ezeregyedik esztendőben a márczius hava van most, melynek napjaival régi dicsőségünk legszebb emlékei összekötve és mégis a gyalázat minden felől, a mi élénk tárul? A szabadelvű pártból vesztegetett és vesztegető kettős vádja, gyanuja miatt kénytelen kilépni egyik oszlopos tag Morzsányi ur, ki ami nemzeti ünnepünkből jövedelmező seftet csinált Berl és Spitzer urékkal, kik ama legmodernebb kolera fájdalomban a gomblyuk nyavalyában szenvedtek! Vagy ha másfelé tekintünk, hogy midőn arról van szó, miként ünnepelessék a magyar szabadság, a magyar alkotmány ötven esztendő fordulója, csak kitérő üres frázisokat halunk, sunyi miniszteri arcokat látunk, kik lakaj félszük miatt gyöngé limonádéval — is csak ígéletben — szolgálnak, ami jogos édes asszu borunk helyett?...

És Panama itt, Panama ott, Panama mindenütt! Kortes erőszak, elégtelenség, meglöpött kasszákrol a repülő hírek. S hogy a márcziusi dicső emlékek napokban történi mindez? ... Az első tavaszi ibolyák szende kékségét bepiszkolta a sár... Még csak néhány nap, mely elválaszt bennünket márczius hónapnak tizenötödik napjától, melyen le lett rázva a századévek rabsága s a fiatalság gyújtó tüze perzelő villámként lobbant fel a régiek mulatságos görögtüzes serpenyője helyén; mikor a híres tizenkét pont, a szabadság tizenkét parancsolatja ki lett hirdetve?...

S mi most is a fiatalsághoz fordulunk, nekünk most is a fiatalságot kell felhívniunk a nap szent emlékeinek ünneplésére, az öreg kollegium nemes ta-

nuló fiatalságát, hogy a pártok, a kufárkodás és viszály eme piszkos sár tengeréből fehér-hattyuként emelkedve ki, rendezzék e nagy ünnepet...

És ha valaha, úgy most legyen ez az ünnep fényes, lelkes, ragyogó! Nemes ifjuság szived minden melegét fehér virágokként fűzted bokrétaába abban, hogy feledjük az aranypapiros léczvár büzös bogarait, a Morzsányi urék panamáját, melynek csatornáján a mocsok a külföldre kicsapong, gyávaságát egy alkotmányos kormánynak, mely retteg ünnepelni a szabadság ünnepét s hogy feledjük a börze bankárok szennyes nemesi leveleit, hallván a ti hazafias nótázásaitokat, a ti hazafias beszédeiteket... A ti fiatal szeméitekben, orcátokon látva a lángoló tüzet, hogy erőt merítsünk a ti szent, a ti tiszta imáitokból a jövőre s hitet kétségeinkben! ... Hogy lesznek még más szebb márcziusi napjai is a magyarnak s nyílnak még tisztább márcziusi ibolyák is, miknek jövendő kertészei ép ti vagytok nemes fiatalság, a mi büszke reménységeink!...

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartandó ülésén folytatták a közoktatásiügyi tarcza költségvetésének tárgyalását. Szólasra fel vannak jegyezve mellette **Török Bertalan**, **ellene M a r j a y Péter** és **M a r s o v s z k y Endre**. A mai ülésen **B e r z e v i c z y Albert** is beszélt.

A kiegyezési tárgyalások. **B a d e n i** osztrák miniszterelnök — mint értesülünk — a napokban Budapestre érkezik, hogy Banffy miniszterelnökkel a két parlament elé terjesztendő törvényjavaslatok fölött tárgyaljon.

Uj főispán. Mint értesülünk, Bereg vármegye főispánjává legköze ebb Hagara Viktor volt országgyűlési képviselőt nevezik ki.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

TÉL A HORTOBÁGYON.

— A «Debreczen» eredeti tarczája. —

Irta: **Acsay Lajos.**

Zugó szélvész száguld
A rónán keresztül,
Kopasz cserje aga
Össze-össze rezdül...
Ez se nyújt menhelyet
Bujdosó betyáruak...
Hire sincs: falombnak,
Nyoma sincs virágnak!

Még a nap is olyan
Bu-an néz a földre;
Nem integet hívón
A falombok zödjé,
Nem festi a rétet
Aranyra napsugár,
Csalitban se csattog
A vidám kis madár...

Hova lett a róna
Disze ékessége?
Ménesek, ulváknak
Vig csilingelése?...
Hova lett a nota,
Fájó furulya szó...
Hodas éjszakakon
Meze el elhúzó?...

Minden költőség
Elköltözött róla:
Bojtár tilinkójan
Nem zekog a nóta...
Nem borul vallara
Göngye gyöngyvirága,
Els aróvat adó,
Bokornak ljbá...

Tündéri délbáb
Csalfa képet nem fest
Lidércz fény se csillan,
Ha elközelg az est
Raboru a földre
Messzeségben tavol
Szürke ölmös féleg
Az égnek boltjáról...

Az a vigasztaló,
Hogy e betegségül
A szenvedő róna
Nem soka felépül
Lombot, delibabot,
Notat visszahozza:
Pacsirta éneke,
Tavaszi égboltja!

A méreg.*)

Irta: **Szathmáry Károly.**

Ad vocem: keserű só!
Erről jut eszembe, talán i az sem volt,
mert úgy tűnik most fel előttem, mint egy
álm, persze régen volt.

A mai korban mania a csalódott vagy reménytelen szerelmeseknél az öngyilkosság,
minden haszontalanságért puffogatják magukat
agyon.

A mi időnkben unikum volt az efféle
vigasztalás s ha előfordult is nagy ritkán

* Mutatvány szerző most megjelent emlékirataiból.

Washington, 1797. márczius 4.

Irta: Márki Sándor.

1897. márczius 4.

Ma veszi át az Egyesült-Államok köztársaságának elnökségét Mac-Kinley; épen száz esztendővel azután, hogy ez államok első elnöke, Washington megvált nyolcz esztendő óta viselt tisztétől. — A nagy férfiú határozottan visszautasította harmadszor való jelöltetését; s tette ezt oly gyönyörű levélben, amelyet irodalmunkban csak Kőlcsey paranezisével hasonlíthatnánk össze. Olybá vették azt maguk az amerikaiak is, mint a haza atyjának végrendeletét, a melyhez a köztársaságnak mindenkor alkalmazkodnia kell. Több állam a törvényekkel együtt nyomatta ki.

Főfőlegesen tartotta Washington, hogy emlékeztesse honfitársait a szabadság szeretetére, a mely összenőtt szívük minden rostjával, de arra már bővebben intette őket, hogy megbeesüljék a szövetséges kormányt, amely egy neppé forrasztja őket, amely támogatja függetlenségüket, biztosítja jólétüket, apolja szabadságukat.

Az amerikai névben találják fel hazafivoltuk igazi büszkeségét s egyesítse őket vallásuk, erkölcsük, életmódjuk, politikai elvük és műjük, amely kevés eltéréssel mindnyájuknál azonos. Délen és Északon a kereskedelem közös érdekei elég segítő eszközzel és erővel kínálkoznak, hogy hazájukat külső megtámadások ellen biztosítsák, belső lázadások ellen megmentsék.

De óvakodniok kell nagy hadsereg tartásától, mert ez minden kormányformában veszélyes a szabadságra nézve, s legnagyobb ellensége a szabad köztársaságnak.

Kétségbevonhatják azoknak hazafiságát, kik őket az egyesület kötelekének feloldására buzdítják, s testvereiktől elszakítani, idegenekkel való szövetekezésre bírni törekednének. Állandóságot és erőt kölcsönözhetnek az egyesületnek, ha támogatják az egészlet igazgató kormányt. Abban az eszmében, hogy a népek joga van a kormányt alapítani, benne van az a kötelesség is, hogy a meglevő kormányt engedelmessé tartsák. Óvakodjanak tehát a hozott törvények végrehajtásának akadályozásától és szigoruan különböztesse meg minden fölkelést, amely a jog szerű hatalom ellen irányul; sőt tekintsék a kormányt ellen való szegülesnek azt is amely az alkotmányos formát minduntalan változtatni kíván, s ne tegyék a kormányt a pártok martalekává.

Küzdeniök kell a pártszellem kárhózasat működése ellen, amely könnyen a pártok zsarnokságára vezethet. Monarkiában a hazafiak még kedvezhetnek a pártoskodásra való hajlandóságnak; a demokráciában azonban, ahol a kormányt maga a nép választja, éppen nem szükséges fölbeszteni ezt a hajlamot.

Másrészt azok, akikre a nép a maga igazságait bizza, csak a maguk körében mozogjanak; abban, melyet az alkotmány eléjük szabott s másnak a dolgába ne avatkozzanak. Mert ha az igazgatás különböző ágai egy hatalomban egyesülnek, zsarnokuralomra fajul, akármilyen különben a kormányforma.

Az igazgatás hiányain mindig csak az alkotmányban megengedett módokon szabad segíteni.

Vallás és erény az a nélkülözhetetlen támasz, melyben minden erkölcsi irány és szellemi fejlődés nyugszik, és amely egy ország politikai jólétét előmozdítja.

A népben az erényességet csak a vallás segítségével lehet fentartani; demokráta kormány pedig nem lehet erényesség nélkül. A nép erényei közé tartozik a kötelességek teljesítése, a közhitel, amely a kötelesség érzetén alapul, az erő és bátorság főforrása.

Legyenek hívek és igazságosak minden nemzettel szemben s igyekezzenek békeben élni velük, mint azt a hit, erkölcs és politika egyaránt kívánja. Szabad és felvilágosodott nemzetük mutassa meg az emberiségnek, hogy a népeket igenis lehet kormányozni a jogosság s emberszeretet fölsegés elvei szerint. — Jogszert és szeretet vezesse őket a külső népekkel szemben is.

Bizonyos tekintetben rabszolga az, aki alaptalanul gyűlölségének szeretetének s mindkettő nagy válságokba sodorhatja. Óvakodjanak az idegen befolyás fondorkodó cseleltől; a külföld beavatkozása a legnagyobb ellensége minden köztársasági kormányt.

A főszabály, amelyet idegen hatalmaságokhoz való viszonyaikban kövessenek, abban áll, hogy kereskedelmi összeköttetéseiket tágiassák s a politikai vitatkozásokat kerüljék.

Valódi politikájuknak azt tekintsék, hogy önmaguk kormányozzák magukat s meányiben rajtuk áll, a világ egyetlen egy hatalmasságával se szövetekezzenek tartósan.

Legjobb politika pedig a becsületesség. Teljesítsek minden kötelességüket a szó valódi értelmében. Minden néppel való egyetértést és szabad közlekedést ajánl a politika, em-

beriség és saját javuk egyaránt. Kereskedelmi politikájuk is méltányos és részre nem hajló legyen.

Azt a hasznót, miben egyik nép a másikat részesíti, olykor saját függetlenségének egy részével kell megfizetnie. Nagyban tévednek, akik azt hiszik, hogy a népek nagylelkűleg és önzetlenül tesznek jót egymással. Az Európát dúló háboruban legyenek pártatlanok. Ezeket az elveket vallva töltött ő negyvenöt évet a haza szolgálatában.

Örvendetes előérzettel térek vissza csendes háziéletemhez — végezte hazájának hű szolgája — a csendes háziélethez, a melyet habhoritátlanul élvezni remélek, midőn polgártársaim közt fogok örülni annak a szerencsének, hogy bennünket jó törvények szabad alkotmány alatt szeliden igazgatnak, s hogy elértük azt a fényes időt s elnyertük azt a szép jutalmat, amelyet közös törekvések közös szenvedések, közös veszélyek szereztek meg számunkra.

1797. márczius 4-én már csak mint néző volt jelen a képviselőházban, midőn azt az esküt, a melyet az államban először ő tett le, most régi munkatársa, John Adams mondta el. Ment, ahová a törődött aggnak joga volt már mennie, a csendes, a boldog Mount-Vernonba, ahová egy nép áldása kísérte s ahol a megtett polgári kötelességérzete fogadta. Csak egyszer zavarta még nyugalmát a haza, mikor francia direk órium ellen viselni kívánt háboru ban őt neveztek ki fővezérül. Elfogadta; háboru rura azonban nem került a sor s 1799. decz. 18-án, szerdán nyugodtan hajthatta fejét örök pihenésre az aggastyán, a legmélyebb és legőszintébb bánatba borítván hazáját.

Ötvenhárom esztendővel Washington halála után, egy száműzött állt meg Mont Vernonban az ő szerény kőkoporsójánál, Kossuth Lajos, Magyarországnak imént meg kormányzója, a ki most körutat tett Amerikában, hogy Washington államának szabad polgárait részvétre indítsa hazája sorsa iránt. Agyában ezer gondolat villant meg ennél a sirnál.

Ugy találta, hogy azok a sérelmek, amik miatt fegyvert ragadtak az amerikai gyarmatok, elenyésző csekélységek ahhoz a jogsértéshez képest, amely élethalálharcra riasztotta föl a magyarokat.

Vitéz csataik csak előrsi csatározások azokhoz a nagy ütközetekhez képest, amiket a magyar honvédek vívtak.

Enyhe légáramlat a veszély szele, amely a gyarmatok szemébe fujt; a magyarnak dühöngő vihart kellett megfékezni.

ilyen eset, az inkább komikusan, mint tragikusan végződött, tehát:

Don Caesarként — fiatalok voltunk és csillogók.

Kezdő színész koromban (elárulom, hogy 15 éves voltam) mint tavasz-zal a virágnak nyílni kell, úgy nyitott az én életem tavaszán is ki az első szerelem! olyan gyermek szerelem, melyen úgy át kell esni, mint a kis kutyának a zsigorán.

Szerelmem tárgya egy bájos szőke angyal arczu 14 éves gyermek leánya volt; imádtuk egymást!

Oh, mily szép kor!

A leány szülői eleinte játékszamba vették vonzalmunkat, de midőn tova tovább fejlődött az és látták, hogy nini! ebből meg baj is lehet, rögtön eltiltottak a háztól.

Mint egy sebzett oroszán ordítottam barlangomban, akárom mondani földes kis szobácskában, a melyen Szőlősi, a sugóval laktam.

Szőlősi praktikus fiu volt, mint gyógy szerézségéd lépett a szinipályára, vörös fejét örökké fuffangon törte.

Eppen akkor lépett be, midőn én óriás szenvedésem enyhítésére egy kölesönként nagy rezes pisztolyt töltöttem.

— Mit akarsz tenni? — kiáltá rémulten.

— Meg akarok halni! mondám én — mert nem bírom el a kinokat.

— Te ostoba fiu! — szolt ő — hisz ezzel nem segítesz, gondold meg, ha meghalsz,

az angyalt más fogja bírni s ő rajta majd csak nevetni fog.

— De nem fogja bírni más — kiáltám elkéserevde — mert előbb őt, aztán magamat lövöm agyon.

— Ezy lövéssel? — vigyorgott Szőlősi — hiszen ez a mordály egyesöví, ha őt agyon lötted, mire újra képes lenni tölteni, már addig rég lefűtnek és felakasztanak.

Ez szeget ütött fejembe!

Akasztani!

Don Caesar jutott eszembe — rajongtam azért a szerepért, mindig az volt a vágyaim netovábbja, hogy bár már olyan színész lehetnék, hogy én azt eljátszhatnám, tudom, hogy még az öreg Lendvayt is levágnam benne — így gondolkoztam.

— Akasztani! kiáltja Don Caesar, mióta büntetnek Spanyolhonban szabadon születt nem embert kötéllel? Akasztásnak pórt, katonát, akasszák fel hiteltelősémet mind, de engem, Don Caesar de Bazant, a garalfai grófok végivadekát, ah gyalázat!

És ezzel eldobtam a nagy rezes mordályt.

Szőlősi a hatáson, mit szavai okoztak mosolygva dörszölte kezeit. — »Jól van! — mondá — hogy lásd mily igazi barátod vagyok, adok egy jó tanácsot: beszélj a lánnyal, kérdezd meg, akar-e a halálba követni? és ha igen, igyatok együtt mérget.»

— Oh, mérég! kiálték fel, mert ekkor

meg Ármány és Szerelmem jutott eszembe. — Ferdinandot is szerettem volna már akkor játszani; rögtön szemem előtt lebegett ideálom alakja, vonaglások közt a mérge hatása miatt, én pedig hozzáhajolva mint fogam mondani: »Oh állj meg te égi angyal, ne költözzel meg el!»

De e perczen eszembe jutott, hogy hát hol is veszek mérget?

Ugy látszik, Szőlősi kitalálta gondolatomat, mert titokszerűen így szolt: »Méregről én gondoskodom, tudod, hogy patikus voltam, van itt egy segéd, jó barátom, az fog adni, te végezz a leánygyal, azalatt én elvégzek mindent a patikában.»

Rohantam ki, beszélnem kellett mindenáron a leánygyal, de hogyan?

A véletlen azonban kezemre játszott, szülői nem voltak honn, kertjük a Tiszára nyult ki. Ő ott ült egy fa alatt, bámulva a viz csendes tükrét; egy perc alatt mellette termettem.

Egymás keblén sirtuk ki fájdalmukat, megállapítottuk, hogy együtt halunk.

Szülői, ugymond, holnap délután a tanýára mennek. Ő egyedül lesz végrehajjuk tervünket.

Futottam haza az örömbirrel, Szőlősi már várt és nagyon kom lyan fogadott. — »Rendben van minden, mondá tompa hangon de legnagyobb titoktartás, erre esküt kell tenned.» Megesküszöm! mondám határozottan.

Az amerikai gyarmatok még csak akartak független államot alkotni; Magyarország az volt már ezer esztendeje. A függetlenségre való ősi jogát kétoldalú szerződések, királyi eskük hosszú sora nehéz időkben bebizonított lojalitással szentelték meg. Elő nemzet volt a melyet a történelem a keresztény polgári-sodás védőbástyájának nevezett.

Az amerikaiakat olyat akartak megszerzeni, amijük még nem volt; a magyarok csak jogos tulajdonukat kívánták megtartani. S a sors szeszélye mégis idegen segítséggel adotta meg az amerikai gyarmatok függetlenségi küzdelmét, míg a magyarokra idegen erőszak átká zabant, hogy megfosssa győzelmeinek gyümölcsétől.

Mikor legjobban panaszkodott Washington, hogy tisztjei rendre lemondanak, hogy a nép megunta a háborút s nem támogatja a hadsereget, amely éhen hal, felbomlik, vagy szétoszlik mielőbb s hogy máris bajos keselletteln a katonai lázadást: Franklin éppen akkor vette rá a francziák önkényesen uralkodó királyát, hogy segítséget adjon a köztársaságnak s minden erejével fentartsa szabdságát, szuverenitását s teljes korlátlan függetlenségét.

A magyar követet, hogy Teleki Lászlót még csak fogadni sem akarta a francia köztársaság elnöke, Szalay Lászlót pedig utasította Anglia »liberális« külügyminisztere, hogy közlenivalóját az osztrak követ úján adja által.

A francia király hajóhadat, hadiszert, pénzt, ágyut, sereget küldött az amerikai köztársaság segítségére s a magyaroknak a francia köztársaság még csak annyit sem tett meg, hogy az orosz czárt a népjog nevében övje a Magyarországra belügyeibe való avatkozástól. Anglia szabadságszerető népének liberális kormánya még elő is segítette ezt az avatkozást s mikor Világosnál elbukott a szabadságharc, üdvözlét küldött Szentpétervárra, hogy Magyarország ott hever az orosz czár lábainál.

Valóban, nem lehetett volna csodálni, ha ott, Washington sirjánál kitör Kossuth az erkölcsi világrenden uralkodó végzetek ellen. A bukott államférfiútól gyöngéden elvonultak kísérői, hogy ne kelljen visszatartania könyeit S midőn szemét megtörölte, körülnézett, csak egy néger rabszolgát áll közelében.

Vigyorgya kínálta meg emlékül azokkal a botokkal, a miket ő, a rabszolga vágott le a szabad-ag bajnokának sirja mellől.

Abban a jelenetben, azon a helyen, mintha a sors keserű gonykacáját hallotta

volna Kossuth. Mindössze csak a bot volt az, a mi örökségül szállt a vigyorgó négernek fajára a dicsőséges amerikai szabadságharcból.

Eszébe jutott a magyarnak, hogy az ő nemzete századok óta nem ismeri a rabszolgaságot.

Eszébe jutott mindez a botját kínáló négernek láttára. Az önértet dobbanása lüktetett föl mellében s emelt fővel hagyta oda Amerika legnagyobb polgárának, szabadságharcza polgári erényű vezérének, a becsület és az erkölcsi nagyság példaképének a sirját.

S Mac-Kinley ma 65 millió amerikai közt egy negyedmillió magyarnak kormányát is átveszi. Leglelkesebb kortesei közé tartoztak ezek a magyarok. Vajjon mi-soda örökség szállhatott rájuk a dicsőséges magyar szabadságharcból, hogy immár nem a Kossuth Lajos Magyarországaiban, hanem — Washingtonnal — az amerikai névben találják fel hazafi voltak igazi büszkeségét?!

Színház. Koldusdiák.

Milöckernek ez a szép zenéjű operette került tegnap este színre, ez idényben először — többszörös lemaradások után. Ezt azonban nem akarjuk felháyni, elég, hogy megkapjuk s ilyen előadásban kaptuk meg, mint tegnap.

A czimszerepet Kállay Lujza játszotta sikkesen és ügyesen, énekeiben is igyekezett lépést tartani élvezetes játékával és nem az ő hibája, hogy teljesen nem sikerülhetett vállalkozása. Az ő szépen csengő alhangját nem kell megdicsérnünk, sőt magyaráznunk sem, elég rá hivatkoznunk, hogy mindenki belássa: ezt az énekpartit ő nem bírhatta ki. Igyekezett azonban nem egy zajos tapsal jutalmazta a hálás közönség.

Laurát B. Ruzsinszky Ilona játszotta szépen s énekelte remekül. A közönség minden egyes énekszama után viharos tapsban tört ki, a melyet minden tekintetben megérdemelt.

Nem mondhatjuk ugyanezt Bronislava személyesítőjéről, Kaposi Józsaról, a ki elég jól énekel ugyan, de nem tudjuk, szándékos-e vagy öntudatlan — szelességével sokat rontott játéka hatásán a jó izlés szempontjából. Azaz ugrifülkesedés a m a s j á t é k a é s é n e k e a l a t t, meg az a fura posztura a cipőgombolás alatt, a debreczeni

színházban szó nélkül nem hagyható. Több vigyázatot ajánunk a kisasszonynak, higgye el, nagy hasznát fogja venni ugy Budapesten, mint Pozsonyban és Temesvárt, ha már Debreczenben nem tartja érdemesnek meghallgatni.

A férfiak közül Sziklait (Ollendorf) illeti a legnagyobb dicséret, a ki szerepének minden izet kihasználta ugyan, de sohasem a jó izlés rovására, a miért nem egyszer kapott zajos tapsokat.

Békessy Janitzky Iván szerepében úgy vettük észre, indispozícióval küzdött s azért nem ért el olyan hatást, mint az nála már megszokott dolog. A közönség különben egyébként is diskret sőt talán kissé lagymelig is volt mintha nem akarta volna észrevenni a hatatos jeleneteket. Ezt azonban csak konstatáljuk s a világért sem teszünk ellene panaszt. Mindig jobban szeretjük azt, mint az ok nélkül való tombolást, amiben — sajnos — szintén volt már részünk nem egyszer.

A kisebb szereplők és a karok megállták helyüket.

A színház majdnem egészen megtelt.

Fejő.

Debreczen a holdban. A jövő héten kerül először színre az a fényes látványosság amely eddig kiszivárgott érdekes részleteivel már is teljes mértékben felkeltette Debreczen közönségének érdeklődését. Említettük hogy a látványosságban a színtársulat teljes személyzetén kívül nagyszámu néma szereplők közöttük harmincz—negyven gyermek szereplőre van szükség akik a törpék birodalmának lakóit s a kis leányok a tündérvilág apró tündereit fogják játszani s részt vesznek a diszes felvonulások, tánczok és tablókban. A debreczeni színház igazgatósága éppen ezért tisztelettel keri fel a szüléket, kik gyermekeiket a tánczok és felvonulásokban való részvételre elengedhetik, hogy a színházi irodában naponként délután három órától négy óráig jelentkezni sziveskedjenek.

A jövő hét műsora. Komjáthy János színigazgató, a jövő hét műsorát a következőkéleg állapította meg: Vasárnap este: Falusi nász, Krémer Jenő népsziműve. Hétfőn: Szókimondó asszonyság, Sardou sziműve. Kedden: Orpheus a pokoiban, operett. Szerdán: Virágcsata operett. Csütörtökön: Charitas. Pénteken béreltszünetben rendes helyárrakkal: Debreczen a holdban. Than Gyula tündéries látványos sziműve tíz képben. Szombaton: Debreczen a holdban, béreltszünetben. Vasárnap este harmadszor: Debreczen a holdban.

Beesteledett! Elvitt magával a gyógytárba, beváltak a laboratoriumba s az ajtót becsuktak.

Egy kis feketével bevont asztalon égett két szál gyertya, állt egy kis fafeszület és egy koponya.

— Térd-lej le! — mondák.

Letérdeltem.

Szólósi lassu hangon mondá az eskü formát, én utána.

A segéd azután kezembe adott egy kis papirba csomagolt port, azzal az utastással, hogy bár a legerősebb méreg, de 48 óra alatt használni kell, mert különben elveszti erejét.

Ezek után nagy titkolózva kivezetek és haza mentünk.

Szólósi szóval volt — én is. Egész éjjel át nem hunytam be szememet, alig vártam a másnap délutánt.

Elérkezett! felöltöztem fehér nadrág, fehér mellény és fekete frakkba, mint egy vőlegény, meglessem az öregek távozását, kis szünet múlva bementem, már akkor ideálom várt, szintén egész fehérbe öltözve.

Az ajtót becsuktak s a kulcsot az ablakon át kidobtuk az utcára.

Érzékenyen bucsúztunk; a tulvilágon látjuk egymást és egyesülünk.

A mérget bevettük.

Nem sok idő kellett, mindkettőnket görcsös bántalmak kezdték kínozni és úgy jár-

tunk, mint Brassóban az én Libi barátom a Norma előadásán.

Az a semmire való Szólósi — lativát adatott.

Ideálom lebujt a kuczkóba én az asztal alá, egyikünk se mert előjönni, szegyeitük magunkat.

Hogy a szegény leány hogyan nézhetett ki, csak képzelnem tudom, de a fehér nadrágban hogy én hogy néztem ki, azt tudom!

Ott gu bbazkodtunk!

Estefelé az öregek haza jöttek, az ajtót zárva találták, rosszat sejtve, — azt beleszittették.

En a mint a rést láttam, ucu vesd el magad, ki az udvarra, az udvarról a kertbe, onnét egyenest úgy ruhástul bele a Tiszába.

Nyakig ültem bele!

Hogy bent mi történhetett, nem tudhatom meg, mert a mint egy kicsit sötét lett a pantallont a Tiszában hagyva haza kullogtam s még azon éjjel vasutra ülve robotgattam haza Pestre édes anyámboz.

Multak az évek! Én legénynyé fejlődtem, a leányból viruló szép asszony lett.

Utazásom alatt egy ízben a gőzhajón friss levegőt szívtam a fődélzetem, egy szép sugár női alakot pillantok meg, ki az árbócfához támaszkodva nézi a Duna fodros habjait.

No Kari! gondolám, hát ha a szerencse

mosolyogna rád és egykis pompás kalund lehetne és a mint szembe találkoztam veled, ki volt? ő, a régi ideálom.

Megkerülöm az árbócfőt.

— Ah! kiáltottunk fel egyszerre!

— Ön az? kérdé.

— Ön az? mondám, tehát újra láthatam!

— Nos! jöjjön — mondá ő — bemutatam a férjemnek.

Bár ez a »férjemnek« szó egy kicsit kellemetlenül érintett, mindamellett követtem a lépésön le.

Leérve megáll a férje előtt: »Kedvesem! mondá, ime bemutatom neked egy igen rég, ismerősömet, tudod, a ki —«

Ekkor egymásra néztünk, azt hiszem, mindkettőnknek a lativa jutott eszébe, mert elkezdtünk nevetni.

E perczen bent csengettek.

Állomásunkra értünk és így bemutatásom elmaradt.

Azóta, ha esetleg néha találkozunk, mindig mosolygunk, de azért igen jó barátságban élünk.

Szólósiinek — Isten nyugtassa meg — szivemből megbocsátottam ezt a tréfáit, sőt később örültem is rajta, hogy nem adatott igazi mérget.

Kártya-barlangok Debreczenben.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márcz. 5.

Nemcsak Budapestnek, hanem a puritán Debreczennek is meg vannak a maga bünbarlangjai, kit milyen szenvedély taszit a sárba már itt is csak úgy találhat minden bünre barlangot, mint a világvárosokban, melyeknek czinkosairól regényeket szoktak írni.

A kártya szenvedélyének is vannak Debreczenben bőven olyan hosszú körmű lovagjai, kik korrigálván a szerencsésüket, élődnek a szegény becsapott balekek zsrján.

Ezeknek a sipiseknek, kozákoknak valószínűs barlangjai vannak pár kávéházban, hol igazi fosztogatásokat visznek véghez a mako birodalmának hosszú körmű lovagjai.

Városunk erelyes főkapitánya már hosszabb idő óta figyelemmel kísértette ezeket a gyanusabb helyiségeket, melyek közül kerül olyan is, mely csupán csak névleg kávéház, de a tulajdonos inkább a sipisektől huzott sápból, meg a mi baleket a pénztáros kisasszonyok lépre hoztak, abból él urason... És tegnap végre egyik kávéház kártya barlangjáról — m e r t h á l a l s t e n n e k a k á v é h á z a k t ö b b s é g e k i v é t e l t k é p e z — határozott jelentés érkezett a rendőrségre... Hogy két szerencsétlen pinczért — a kik helyet keresni jöttek Debreczenbe — fosztottak ki a sipisták hosszú éveken át összekuporgatott filléreikből...

Egy ismert balekfogó, tolvajnyelven: > f i r o l ó <, az egyik pinczért 130 forintjától fosztotta meg czimboráival együtt a s t e h m a k a ó t játszva amaz egyik kávéházi kártya-barlangban, majd este meg ismét a másik pinczért, kit állűrüggyekkel csalt ugyan oda fosztottak meg 500 forintjától, összes pénzétől mit a sajnálatra méltó balek tíz hosszú év alatt kuporgatott össze.

Ez ügyben indította meg a rendőrség a szigorú vizsgálatot, melynek hisszük meg is lesz a sikere, hogy széles lesznek robbantva ezek a bűnügyi krónikákba illő kártyabarlangok, miket legközelebb már nevükkel is ajánlani szándékozunk mindenki figyelmébe.

Ujdonságok.

* **Kola János beszéde.** Tegnap táviratunk szövegezésébe az országgyűlésről szóló részben — mint az azóta megérkezett lapokból látjuk — bosszantó hiba esuzzott be. Ugyanis örömmel értesültünk arról a lapok tudósításából, hogy a Ház tagjai kaczagtak u g y a n, d e n e m a b e s z é d e n, hanem a néppártnak vele szemben tanúsított nevelés magatartásán, mit az igazság érdekében kötelességünknek tartunk kijelenteni, mert elvállalászt hat a n a k b e n n ü n k e t a k ö z j o g i e l v e k, de a néppárttal szemben t e g n a p m o n d o t t s z a v a i a m i n e z e t ü n k n e k i s m e g f e l l e n e k.

* **Meghívás.** A debreczeni függetlenségi kör szokásos évi közgyűlését saját helyiségében 1897. évi márczius hó 7-ik napján délután fél 3 órakor tartja meg, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgya lesz: a számadás felülbírása és egyéb folyó ügyek. A z e l n ö k s é g.

* **Athelyezett debreczeni táblabíró.** A hivatalos lap mai számának közlése szerint S á r ó i S z a b ó Lászlót, a debreczeni kir. tabla egyik ítélőbírját a budapesti kir. táblához helyezték át. S á r ó i S z a b ó László, a mióta Debreczenben kir. tabla van, mindig itt működik teljes meglegedésre s tarsadalmi szereplése folytán is veszteség lesz a kir. táblabíró karra.

* **Debreczen és a kvóta.** A jog- és pénzügyi bizottság, mint elnökétől V e c s e y Imre jog- és pénzügyi tanácsnoktól értesülünk legközelebb össze fog ülni a tárgyalásra váró többi nagyfontosságú ügyek között előveszi Hevesvármegye közönségének átiratát is a melyben ez a derék vármegye a kvóta felemelése ellen hívja fel a társtörvényhatóságok figyelmét. Reméljük és elvárjuk Debreczen jog- és pénzügyi bizottságától, hogy olyan javaslatot fog a városi tanács elé terjeszteni, mely által nem fogjuk városunkra sütni a s z e g y e n b é l y e g é t.

* **Közigazgatási bizottsági ülés.** — Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottság ma délután 3 órakor a városháza nagy termében gróf D e g e n f e l d József főispán elnöklété alatt ülést tartott, a melyen a szakreferensek terjesztették elő, a mult február havi közigazgatás állapotáról szóló jelentéseiket. Az ülés lefolyásáról lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

* **Ünnepély a főiskolában.** A debreczeni ev. ref. főiskolai énekkar által a Magyar Irodalmi Önképző Társulat közreműködésével néhány boldog emlékeztető Nagy József, Vecsey Bruckner és Magyar-Kegyes alapítók emlékeztetere a főiskolai énekkarban 1897. márczius 5-én évfordulati ünnepélyt tart, a melynek műsorozata a következő: 1. Szakasz. 1. Gyászének. Id. Sz. Nagy Károlytól. 2. Megnyitó beszéd, felügyelő tanár nt. B a l o g h Ferencz urtól és jutalmazottak megnevezése. — 3. Utolsó hűség, Storchtól. 4. Komoly szavallat, T r i p s ó Sándor 2 jh-tól. 5. Lakodalom, Erneytől. II. szakasz 1. 6. Imádságom, Gaál Ferencztől. 7. Felolvasás, J u h á s z Sándor 2 jh-tól. 8. Eredeti magyar dalok, Gaál Ferencztől. 9. Vig szavallat M a k l á r i P a p p Ernő 2 th-tól. 10. Árpád sirja Major J. Gyulától. Kezdeté pontban 4 órakor délután. A terem fél 4 órakor nyitattik ki.

* **Halál a sinek közt.** Borzasztó halállal ért véget ma hajnalban a helybeli vasúti állomáson egyik alkalmazott, amelynek részleteiről tudósítunk a következőket jelenti: B a r n a Ferencz mint pálya valóőr volt alkalmazásban a helybeli vasúti állomáson. Az éjjel szolgálatra volt beosztva. Úgy regge 5—6 óra közt, mikor éppen az eső legjobban esett s sűrű köd ereszkedett a földre az 1228 számú mozdony tolatott néhány kocsi a vasúti állomás és a raktár között. B a r n a Ferencz ép az egyik váltót akarta átváltani, azonban ő sem vette észre, a mozdonyvezető pedig nem láthatta az esőtől és ködtől a szerencsétlen őrt s a mozdony a nélkül hogy addig valamit észre is vehetnek volna keresztül ment rajta. Kétségbeeső jalkiállítás tört elő egyszerre a mozdony kerekai alól s M i k e Ferencz mozdonyvezető rémulten állította meg a mozdonyt, de már akkor minden késő volt mert a szerencsétlen váltóőr utolsó thörgött. A szerencsétlenség hírére előfutott vasúti munkások szedték ki a holttestet a vértől pirosuló mozdony kereké

közül. Iszonyu vértócsa terült el a mozdony alatt s a testből kiomló piros vér befecskendezte a mozdonyt és kocsikat. A hullát kihúzván a kerekék alól, a testet össze-vissza darabolva látták, azonban a fejét, melyet a mozdony egészen elmetesztett a törzstől, sehol sem találtak. Csak azután találtak a fejre 8—10 lépésnyire a borzasztó tragédia színhelyéről. Barna Ferencz nős volt, egy gyermek atyja, a másik gyermekének születését pedig a napokban várta. Feleségét kimeletesen értesítették az esetről, a ki annak hallattára elájult es ágyba esett. — A rögtön értesített rendőrség részéről K o v á c s Mihály p. biztos és U j h á z y Károly ker. orvos jelent meg a szörnyű eset színhelyén. Az orvos konstatalta hogy a boldogtalan váltóőr a mint a mozdony kerekéi elkapták azonnal szörnyet halt. Beszállították holtestét a közkórházba. Ugy a rendőrség mint a helybeli vasúti üzletvezetőség a legszigorubb vizsgálatot indította meg az iránt hogy kit terhel a rettenetes szerencsétlenségért a felelősség. —

* **Magos utca csatornázása.** A Magos utcza lakosok azzal a kérelemmel járultak a tanácshoz, hogy az utcájukat a költség felének elvállalása mellett csatornával lássa el. A tanács tegnapi ülésében a kérelmet teljesíthetőnek találta s utasította a mérnöki hivatalt, hogy a tervek készítése el s a csatornát még a folyó évi költségvetés terhére készítse el. Örömmel vesszünk tudomást a csatorna hálózat ezen újabb kiterjesztéséről s nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy a lakosok a csatorna építési költségeit magukra vállalják, hogy így gyorsabban eiterjedjen a csatornázás s ezzel járuljon az egészségügy.

* **A nyomdászok kedélyes estéje.** Ugy látszik, igen sikerült és felette kedélyes lesz a nyomdászok holnapi estéje, mely a régi Vilmos-féle sörsarnok helyiségeiben lesz megtartva. Az estén a nyomdász dalegylet, mely csak rövid idő óta ugyan, de igen szép sikerrel működik, először fog nyilvánosan működni. Mint értesülünk, a rendezőségnek a közreműködésre S z i k l a y Miklóst, a szintarsulat legkivalóbb komikusát is sikerült megnyerni, a ki humoros magánjeleneteivel és kupletjeivel fogja az est műsorát gazdagítani. A minden tekintetben kedélyesnek és mulattatónak ígérkező este még egyszer különösen felhívjuk a közönség figyelmét, aneal is inkább, mivel a fáradhatatlan rendezőség, élen a buzgó dalegyleti elnökkel, S o m o s Árpáddal mindeat elkövet, hogy a mulatságon megjelenők kitünően találják magokat.

* **Tűzhálal.** Zadorlak temesmegyei községben f. hó 2-án egyik tekintélyes gazda A n g e l e Ferencz háza eddigé ismeretlen okból kigyuladt, a gazda honn nem letében neje több községi lakossal együtt a mar égő házból a bent levő bútordarabokat hordotta ki midőn a tető a gerendák elégeése következtében leszakadt és maga alá temette az óvó intelmekre nem hallgató A n g e l e Ferencz né, ki bár a veszélyre figyelmeztette volt de egy értékebb okmány kihozatala végett mindeáron beakart menni a már félig romba lévő házba a szerencsétlen asszony teljesen porrá égett s hazatért férje csak hamvait szedhetette össze. (Z e m p l é n i.)

* **Gyűjtés a bihari millenniumi szoborra.** S z u n y o g h Péter alispántól hírlapi nyugtazás és Rigó Ferencz képviselő szobor bizottsági elnöknek leendő elküldés végett a tegnapi nap folyamán 211 ferintot kapott a nagyváradi Sz.—g bihari millenniumi szoborra.

Az egyik iven, mely Beóthy Lászlóné született Balázsházy Malvin Ö máltsága gyűjtése — a következők adakoztak:

Wertheimstein Alfréd 20 frt, Strasser Alfrédné 20 frt, Des Echerolles Krusper Károly 10 frt, dr. Konrád Márk 5 frt, Bajázházy Bertalan 5 frt, Markovics Antal 5 frt, Gyurkovits Kornél 5 frt, Beóthy László 5 frt, dr. Miskolczy Ferencz 5 frt, Miklóssy Ferencz 3 frt, Platthy Miklós 2 frt, Baranyi Zsigmond 1 frt. Összesen 111 frt.

Baró Königswarder Herman gyűjtése:

Baró Königswarder Melanie 50 frt; báró Königswarder Herman 50 frt, összesen 100 forint

Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a szobor tetejére tervezett Turul madarat gr Crouy Chanel Endre siteri nagybirtokos fogja a saját költségen elkészíttetni.

*** Az öngyilkos halála.** Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk, hogy Balogh Sándor háziszolga, mily iszonyu módon vetett véget életének. Az elmúlt éjjel, mint a kórház igazgatósaól értesülünk, az öngyilkos a három golyó által okozott sebekbe iszonyu kinek között belehalt. Temetése holnap délután megy végbe a közközház halottas kamrájából.

*** Adófizetés postatakarék pénztár utján.** Nehány hónap előtt Ausztriában meghonosították azt a rendszert hogy postatakarék-pénztár utján is lehet adót fizetni azaz minden postahivatal ingyen elfogadja az adófizetést s így nem kell azzal az adóhivatalba elfaradni. Az új rendszer teljesen bevált s ennek következtében most a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara feliratot intézett a kormányhoz a végből hogy a postatakarék-pénztár utján való adófizetés Magyarországon is meghonosítsassék. A pozsonyi kamara a javaslatát megküldte a nagyváradi s a többi kamaráknak s ezek közül a kolozsvári maris hozzájárult a felvetetett eszméhez.

x Goldstein Ignác H-Ninasról eljegyezte özv Altman Jozsefné kedves leányát Idát H.-Böszörményben.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Saját eredeti tudósításunk.)

Budapest, márcz. 5.

A mai ülés elején Szilágyi Dezső bejelentette, hogy Morzsányi Károly lemondott mandátumáról. A lemondást hideg csendben hallgatták végig, de a folyosón mindenki ily szavakkal ítélte meg a lemondást: — Végre megszégyeltem a gátl!

Marjai Péter beszéde.

A kultusz-vitához Marjai Péter szólott hosszasabbanszerű kessebben, jelezve, hogy miért nem fogadja el a Kossuth-párt a költségvetést. Hatásos és nyomatékos érveléseit a következőkben foglalja össze: míg a református egyházak segélyezése nagyobb mérvet nem ölt, míg a tanítók és ev. ref. lelkészek fizetése az egész művelő társadalom szegényére mai szánandóan nyomorult állapotban marad míg nagy családú ev. ref. papok anyagi nyomor miatt egymásután lesznek öngyilkosok, míg a tanítók 61 évi szolgálat után egy kis ezüst keresztet kapnak jutalmul, míg a miniszteri ígéretek be nem vártatnak, míg a magyar nyelv kötelezővé tételére vonatkozó törvény nemzeti érdekek követelményei szerint végrehajtva nem lesz, addig e pártnak oka és joga van kifogásolni és visszautasítani a költségvetést. — Zajos tetszés mellett szólott még több ref. egyházi, hivatalnoki és nevelésügyi mizériákról. Végül felhívta a miniszter figyelmét a

tanfelügyelőkre, kik közül némelyek kályhagyártással, bankigazgatással, malom igazgatással foglalkoznak. Kérde, hogy vág ez a tanfelügyelői hivatal körébe? (Ugy van a szél-só balon! Végül a költségvetést nem fogadták el, amiért zajosan megéljenezték)

Marjay nanyhatást keltett szép beszéde után Berzeviczy Albert a Trefort és Csáky volt államtitkárja állotti fel s nagy beszédet mondotta Wlassics politikája mellett. Ő ki a népoktatás teljes államosítását hirdette államtitkárri székében most kijelentte hogy az összes felekezeti iskolák államosítását nem tartja helyesnek.

Marsovszky Endre néppárti a katolikus autonómia életbeléptetését sürgette.

Kiss Albert beszéde.

Kiss Albert állott fel most s veszedelmesnek mondotta a miniszternek azt a tervet, hogy a különböző egyetemeken különböző felekezetek számára ekkor felállítani hittani fakultást. Ez a felekezeti harcot újból felidezi s oda fogunk jutni, hogy a hallgatók más tanszakokon is alkalmazkodni fognak a hittanifakultás helyéhez s Kolozsvárra majd nem mennek a katolikusok Budapestre a protestánsok. — Hatással szól a felekezeti békéről, amelyet fentartani minden eszközzel igyekeznünk kell. Különbben sem érti a miniszter tervezetét, mert az egyesült protestáns szakosztályt akar állítani, holott egyesült protestáns egyház nincsen. (Zajos helyeslés.) Ezután sorra szedte a miniszter programjának minden részét s a középiskolai jogositás kérdését részletes bírálat tárgyává tette s hangsúlyozta a tanterv megváltoztatásának sürgős szükségét, szakszerű adatokkal az egész Haz helyeslése között bizonyította a tultterhelést a középiskoláknak. Rátka y László határozati javaslatát pártolja (zajos helyeslés és élfenzés a szélsőbalon.)

Végül Komlóssy Ferencz beszélt, főleg a népoktatással foglalkozva. Ülés vége 2 órakor.

Fejérváry lemondása.

Budapest, márcz. 5. (A Debr. ered. táv.)

Tegnapelőtt híre terjedt hogy Fejérváry br. honvédelmi miniszter megválik tárczájától s a kormány-párti lapok eddig nem czafolták meg. A Neue Freie Presse ma reggeli száma megerősíti a lemondás hírét, de hozzátesszi, hogy csakis a kiegyezési tárgyalások befejezése és s javaslatok elfogadása utána várható.

Nincsenek már aradi vértanúk.

A hős magyar vértanúkról
Már az a hír járja,
Hogy kegyelmet hoztak nekik
Az aradi várba.

Futár hozott lóhalálban]
Kegyelem-parancsot, —
De az írást föl sem bontá
A rossz várparancsnok.

Másnap délig, az ebédig
A zsebébe rejté,

A rossz várnagy a királynak
Parancsát felejté.

És ezalatt a vár alatt
Hóhér tisztét végzé,
Már nem kérdés — félreértés,
Mi őket kivégzé.

Légy nyugodt hát, magyar nemzet,
Ama tett önkénye
Csak egy sajnós baleset volt,
Szolga eselszövénye.

S nincsenek már vértanuid,
Hisz kegyelmet kaptak,
Trón kegyelme béragyogja
Gyászát ama napnak.

Tévedés sok áldozata
Véletlen hull sírba;
A magyaroknak nem volt soha,
S nem is lesz martirja.

S rajtunk kívül sem volt martir
Még egy magyar hős se,
Mind véletlen halt meg; hullt el
Népünk annyi hőse.

S a sok vér csak véletlen folyt
E kalászdus földön;
S a pusztá merő balesetből
Telt meg a sok börtön.

Bujdosóknak síró hada
Tévedésből ment ki,
A magyarnak csufos vesztét
Nem akarta senki.

Oh örvendj hát, magyar nemzet,
Kegyelem parancsnak,
Már tenéked szent gyászod sincs,
Baleseted van csak.

Palágyi Lajos.

KÖZGAZDASÁG.

A szálló okszerű művelése.

— Előadás a debreczeni gazdasági egyletben. —
Tartotta: Szabó Lajos.

Ezen három fő és két alosztályba a világon a kalmazott összes metszési módokat be sorozhatjuk s annak mikénti alkalmazását könnyen megérthetjük.

A homoki szőlőknél úgy az új mint a régiebb ültetéseknél a legczélsebb és indokolt az izer csapos és szálvesszős tökemivelet s ezen metszési módok vannak leginkább elterjedve, épen azért ezen metszési módokról fogok első sorban, a válogatással kapcsolatosan beszélni.

Válogatás alatt értjük azon fontos szőlő munkát, midőn a szőlőtőnek felesleges zöld hajtásait, melyek sem a szabályos töke fej nevelésére nem szükségesek, sem az idén termést nem hoztak, sem a jövő évi termés biztosítására nem szükségesek, mielőtt még kifejlődtek volna, eltávolítjuk, hogy így a töke tápanyagai felesleges fa nevelésére ne pazaroltassanak. — Ezen válogatásnak egyetértésben kell lenni a metszéssel, ennél fogva ezen munkát a metsző emberekkel kell végzetni.

Az új ültetésű szőlőkben a töke faj nevelése vagy idomítása kezdődik az ültetés után következő tavasszal a következőképpen. Első sorban a kis tökéből a rajta levő száraz csonkot lemetszik, a hajtások közül egyet, a melyik leginkább oldalt áll megmetszük egy világos szemre, a többi hajtásokat pedig több agyszemre metszük.

A világos szemes csap arra való, hogy az által biztosítjuk a kis tőkefejet az elvakulás ellen, a mennyiben az a kifolyó nedv elvezetésére szolgál a tőkefej kifakadása ez által elősegítetik, de az új hajtások sem fejlődnek olyan bujára s a szél sem töri le olyan könnyen.

A metszésnél szükséges, hogy a munkások jó éles metsző ollóval latassanak el, czélszerűbbek a hegyes orru francia ollók mint a régi kasztos ollók.

Továbbá hogy minden munkások legyen egy kis kurta nyelű kapaja, mely arra való, hogy a metszés alkalmával a kis tőkék nyaka körül a földet kikaparhassa, a harmatgyökereket feltehesse s ha netalán a kis tőkéknek nyakhajtások volnának, ezeknek kiindulási pontját kikeresvén ezen hajtásokat többen ugyszólván leborotválja hogy ezek ismét ki ne hajthassanak, mert ha ezek jól nem távolítottak el ismét kihajtanak s ott egy alsó tőkefej képződvén a felső tőkefejt elszatnyul vagy éppen vakon marad, továbbá szükséges, hogy a fellépett harmat gyökerek és a tőkenyakaról alaposan leisztittassanak. Az így gondosan megmetszett kis tőkét azután a kis kapával homokkal becsipkézzük, de csak annyira, hogy a kis tőkék egy két ujjnyit föld legyen.

A becsipkésnek haszna, hogy ez a föld a kis tőke metszés lapjain kiszivárgó nedvet felszívja, nem engedi, hogy az a kis tőke fejre rákosonyosodván a tőke fejét megvakítsa s esetleges éjszakai fagyok alkalmával a kis tőkének védelmet szolgáltasson.

Ezen évben a válogatás csak abból áll, hogy midőn az új zöld hajtások már araszos hosszúságra fejlődtek, kis kapával végig vizsgáljuk a kis tőkét s ha ismét újabb hajtásokat hoztak volna, a kis kapával jó mélyen kikeresvén, azokat töben letördeljük, hogy ezek a faj rovására ne fejlődhesenek. Ha a tőkefejből nőtt hajtások már annyira fejlődtek, hogy meglehet kötni azonnal a karóhoz könnyedén megköendők, ne hogy a szél letördelje ennek folytán a kis tőkék feloldalvákka legyenek.

A második év tavaszán a metszés alkalmával a kis kapával első sorban kikeresvén a tőke nyakát a harmat gyökereket feltépjük s a tőkeről letisztogatjuk, a múlt évben a válogatás után netalán fejlődött nyakhajtásokat ollóval töben lemetszük. A tőke fején első sorban eltávolítjuk a múlt év tavaszán meghagyott kis csapot, azután a kis tőkefej közepéről távolítjuk el vesszőt, a mennyiben a tőkefej oldalán lévő közep vastagságú vesszőt ezt meghagyjuk 2 világos szemre csapnak, a többi vesszőt pedig töben eltávolítjuk. Ezen rövid csapnak czélja egyrésztől, hogy már a harmadik évben egy kis termést kapunk, másrésztől pedig hogy ezen csap a tápnedvek egy részét elvezetvén a tőkefejből nőtt vesszők tulságos buja fejlődését mérsékeljük. A második évben is tanácsos a metszés után a kis tőkét kevés földdel befedni, a nedv folyás és fagy ellen biztosítani.

A második évben a válogatás abból áll, hogy midőn az új hajtások araszos hosszúságra fejlődtek első sorban kis kapával kikeresve a nyakhajt sokat eltávolítjuk, második sorban eltávolítjuk a tőkefej közepéről kinőtt hajtásokat, szóval arral arra törekszünk, hogy a vesszők a tőkefej szélein körül szabályosan fejlődjenek s így szép szabalyos tőkefejeket nevelhessük. Ha azt látunk, hogy a meghagyott csap annyira igénybe venné a tőke anyagát, hogy a tőkefejből nőző vesszők gyengen fejlődnek, az esetben a csap szemjéből kinőtt hajtásokat, ha termést nem hoztak, töben eltávolítjuk; ha termést hoztak, a termés felett egy két levélre visszacsönkázunk.

A harmadik évben a most már 4 éves tőkét következéssel metszük meg: Első sorban eltávolítjuk a tavalyi csapot, második sorban a tavalyi csappal szemben a tőke másik oldalán kiválasztunk egy közep vastagságú vesszőt s azt meghagyjuk a tőke erősségéhez képest 4—5 szemre csapnak s a többi vesszőt töben eltávolítjuk. A csapokat évről évre úgy kell hagynunk, hogy azokkal felváltva a tőke

fejét körül járják az az ha ezen évben a tőkefej jobb oldalán hagyunk csapot a következő évben már a baloldalon kell a csapot metszeni, hogy így a tőkefejen az egyenletes nedv keringést fentarhassuk s a tőke feloldalvást ne válják, hasonlóképpen kell eljárunk a szálvesszők meghagyásánál is. A fiatal 3—4 éves tőkék egy csappal többit hagyni nem tanácsos azért, mert így nem nevelhetünk szép tőkefejet, de más részről biztosabban számíthatunk termésre egy 4 szemes csapból mintha két csapot hagyunk a tőkére két-két szemre a mennyiben a csapok felsőbb szemjei termékenyebbek s szebb kifejtettebb fürtöket hoznak mint az első szemek.

Ha a fiatal tőkék egyenél több, tehát 2—3 kisebb csapot hagyunk ennek azon hátrányos következménye leend, hogy a tőke tápnedveit ezen csapok minden irányban elvezetvén, — a tőke fejből új fát nem fog hozni s a tőke fej ennek folytán elszaporodik ellenben ha csak egy de hosszabb 4—5 szemes csapot hagyunk, ezen csap csak kis felületen érintkezővén a tőkefejjel, a tápnedveket nem képes elvezetni, a nedvkeringés visszaszorítván a tőke fejben lévő rejtett szemeket kényszeríti a kihajtásra s így a tőkefejből biztosan számíthatunk az új fákra, melyekből a jövő évben tetszésünk szerint metszhetünk új csapot.

Későbbben midőn a tőke fejek jól kifejlődtek, megizmosodtak, — a midőn a tápnedveknek az utjai a tőke fejben tekervényesek lettek, tehát nem közvetlen jutnak a csapokba hagyhatunk több csapot is, nem kell attól félnünk, hogy a tőkefejből új fát nem kapunk.

A harmadik évben a válogatás abból áll, hogy első sorban eltávolítsuk a nyak vagy gyökérből kinőtt zöld hajtásokat azután megnézzük a 4—5 szemes csapot s ennek azon hajtásait, melyek termést nem hoztak eltávolítjuk, anelyek termést hoztak, a termés felett 2—2 levéllel vissza csönkázunk, a csappal szemben kiválasztunk egy vesszőt, mely jövő évre csapra metszhetik s ezen kívül a tőke helyes alakjának s az egyenletes nedvkeringés fenntartásának czéljából meghagyunk még 3—4 vesszőt, a többi ha termést hoztak, a termés felett vissza csönkázunk, ha nem hoztak töben eltávolítjuk.

A negyedik évben a most már 5 éves tőkék először a tavalyi csapon kiválasztunk egy közep vastagságú vesszőt s azt meghagyjuk 4—5 szemes csapra, cseres csapnak, a csapon lévő többi vesszőket eltávolítjuk, a cseres csappal átellenben hagyunk új fából egy 3—4 szemes csapot, ugar csapnak s a többi vesszőket egy szemre vágjuk, illetőleg töben eltávolítjuk. — A cseres csap hozza az idei termést, az ugar csap biztosítja a jövő évt cseres csapot és ezzel a jövő évi termést.

Ha pedig szál vesszőre akarunk metszeni, az esetben a cseres csap helyett hagyunk egy 80—100 centiméter hosszú szálvesszőt s ezt vagy vízszintesen lehajtva a szomszéd karóhoz kötjük ki, vagy pedig a saját karójához fel vagy egész karikára, vagy pedig hogy a tőkét megnevelésére oly formán, hogy a sorok között a boklatból egy két kapa vágással kis gödröt készíten ebbé a szálvesszőt, előbb az izek en megrogogtatva, hogy el ne törjön, úgy hajtjuk le, hogy 3—4 szem a gödröbe földdel betakarthatik, a vége pedig 3—4 szemre kihagyatván körözhöz köttetik. Ezen eljárásnak előnye, hogy a vesszőnek azon része, mely a földbe kerül meggyökeresedvén a termés tökéletesen fog kifejlődni, a nélkül azonban, hogy ezáltal az anyató nagyobb mérvben igénybe vétetnek.

A szálvesszőket azért kell lehajtani, hogy így ezáltal a vesszőben a nedvkeringés egyenletesen osztatván el, minden szemje ki fog hajtani s kihozza a termést ellenkező esetben pedig ha egyenesen kötjük a karóhoz, az alsóbb szemek alva maradnak s csak a felsőbb szemek hajtának ki.

A válogatás alkalmával a cseres csap

tőkemiveletnél első sorban megnézzük a cseres csap hajtásait s azokat, melyek termést nem hoztak töben eltávolítjuk a melyek termést hoztak, a termés felett 2—3 levéllel vissza csönkázunk, azután megnézzük az ugar csapot s egy hajtását meghagyjuk a jövő évi termés biztosítására, a többi hajtásokat, melyek termést nem hoztak, eltávolítjuk, a melyek termést hoztak a termés felett vissza csönkázunk, a tőke fején kinőtt vesszők közül egyet meghagyunk jövő évi ugarcsapnak s még egy két hajtást a tőkefej szabalyos alakja végett. Hasonlóképpen járunk el a szálvesszős tőkemiveletek válogatásával is.

A későbbi években ha a tőkék jól megérettéek hagyhatunk a tőkék 2 cseres csapot vagy két szálvesszőt is, mely esetben ugyanannyi ugarcsapról is kell gondoskodnunk.

A czombos műveletet leginkább a kötött talajban az amerikai alanyra ojtott szőlőknel alkalmazzák. Tőkefejet nem nevelnek, hanem a második évben az egyéves tőkén kétszemes csapot hagynak s ebből nevelnek két vesszőt, a következő évben a kétéves tőkén a kétszemes csap felső szemjéből kinőtt vesszőt az alsó hajtás felett lemetszik s az alsó vessző 2—2 szemes csapra hagyják meg, a következő évben a hároméves tőkén a tavalyi nap alsó két szemjéből két hajtást megmetszenek 2—2 szemes csapra, — villar, a felső szemjéből nőtt hajtást lemetszik. A következő évben a két kétszemes csapokból kinőtt 4 hajtást metszik 3—4 nemes csapra, máltal a tőke 4 felé ágazván ezen agokat nevezik czonknak s ezen a szarvakon vagy czombokon hagyják évről-évre a 3—4 szemes csapokat, arra ügyelvén, hogy az új csapok lehetőleg a tavalyi csapok töszemjéből hagyassanak meg, hogy a czombok fölvulását lehetőleg visszatartsák s így a czombok évről-évre egy két izzel hosszabbodnak. Ezen metszési módot a homokszőlőkben nem tartom czélzerűnek, mert idővel ezek a czombok mégis annyira elnyulnak, felmagasodnak, hogy vegre nem tudnánk fölfedni a szőlőket, már pedig a fedés a homoki szőlőknel szükséges.

A czombos metszés az ojtott szőlőknel indokolva van azon körülmény által, hogy az ojtott szőlők a bőnedv keringésére táplálkozva folytan a fejnevelését s e czélból a bensőknek 4 évig folytonos lemetszését nem tükik s ennek következtében igen sok tőke idő előtt elpusztul.

A metszési módot megválasztására t. i. hogy hosszabb az az szálvesszős, vagy rövid, az az cseres csap metszéssel kezeljük-e szőlőinket, befolyással lehetnek többféle körülmények: a szőlőfaj, a talaj termelési feltételei.

Hosszabbra az az szálvesszőkre metszendők az apró fürtű, apró szemű s kevesebb de finomabb bort adó szőlőfajok, mint a Piros Trami, Rajnai Rizling, Fehér Bogundi, Zöld Silváni, Carbenet és Kis Borgundi, melyeket ha csapra metszenénk oly keveset teremnének, hogy nem volna érdemes ültetni. — Továbbá hosszabb metszhetők a koránérő fajok, miután ezekből nem kell félnünk, hogy a termésüket szüretig be nem érlelik. Hosszabbra metszendők még nemely fajok, melyek a vesszők felsőbb szemjébe rakják le a termést, mint p. o. a Bakar, Muscat Semel Molzat, Fereinánd, de Lesseps — Végre az igen kövér talajba ültetett szőlők is, ha nem akarjuk hogy évről-évre vastag termékeny fát neveljenek szintén szálvesszőre metszendők.

Ellenben igen bőtermő, bőlevű szőlőfajokat mint p. o. Ezerjó, Olasz Rizling, Mustos, Negt Borgundi, Arramon, Erdei, Siankamennka; Kövi Dinka ezek a cseres csapon is teremnek s by ezeket szálvesszőre metszük annyi fürtőt hoznak, hogy ezen fürtöket sem tökéletesen kifejleszteti, sem beérlelni nem képesek, tehát a szálvessző metszéssel nem hogy nyertünk volna, hanem a mellett, hogy a minőségben veszünk, a mennyiségben sem nyerünk.

A későn érő fajokat szintén nem szabad szálvesszőre metszeni, mert így a sok termést még kevésbé képes szüretre beérlelni. Mentől több a termés valamely tőkén, annál nehezebben érke be.

Végre nem tévesztendő szem elől azon körülmény sem, hogy amily mértékben törek- szünk a metszéssel a mennyiségre, azon arányban le kell mondanunk a minőségről, az az hosszú metszéssel lehet sok bort termelni, de a mustnak kevesebb lesz a cukor- s így a bornak a szesztartalma.

A debreczeni régi kerti szőlőkben leg- inkább a szálvesszős tökemiveletet alkalmaz- zták, tehát a tőkefejből vagy félfát, vagy egész szálvesszőt hagynak termé- re, azonban minden rendszer nélkül gyakran a csereket több éve- ken át is használják s így a cser annyira megerősödik, megvastagodik, hogy a tőkének egész tápanyagot elvezetvén a tőkéből új fa nem fejlődhetik s nem lesz miből a régi cser fel- újítani s végre a cser is annyira elvénu- l, hogy azon nem lehetven többet szálvesszőt hagyni végre is el kell távolítani a beáll az a körülmény, hogy a tőke egy két évig nem hoz termést.

Némelyek hagynak új fát is szálvessző- nek, a nélkül, hogy figyelembe vennek, hogy valjon nem a tőke tövéről hajtott-e ki az a vessző s így törtenhetik meg gyakran, hogy a szálvessző nem hoz termést. Nem veszik figyelembe a metszésnél a tőke erősségét, hanem hacsak akad rajta egy velamirevaló vessző meghagyják szálvesszőnek.

Ennek aztán következménye az lesz; — hogy ez a gyenge esőben lévő tőke, — mely gyengeségét jelzi az által, hogy már alig tu- dott fát nevelni a meghagyott szálvesszőn kihozza ugyan a sok termést, de azt sem tö- kéletesen kifejleszteni sem beérlelni nem képes s ezáltal annyira meg lett erőltetve, hogy új fát sem hoz s pár évig nem is számíthatunk termésére.

Ugyanazért az ilyen vegyes ültetésű sző- lőkben a metszésre nézve általános szabályul állíthatjuk fel, hogy a gyengébb tőkéket fára azaz fanevelés czéljából rövidebbre, ellenben az erősebb sok vesszővel bíró tőkéket pedig termésre azaz hosszabbra kell metszeni, azaz a gyengébb tőkéken csak rövidebb s kevesebb számú csapokat szabad hagyni, ellenben az erősebb tőkéken egy vagy két szálvesszőt is hagyhatunk a tőke erősségéhez képest.

Továbbá, hogy a csereket ne legyünk kénytelenek több éveken keresztül használni, a régi szőlőkbe is alkalmaznunk kell a váltó rendszert az az a tőkéken mindég gondoskod- nunk kell megfelelő számú ugarcapokról, hog így a régi cserek eltávolítván ezen ugarcapokon hagyjuk a szálvesszőket s így a t ő k é n e k m o s t a z e g y i k, — majd a másik oldalára helyezvén át, az egyenletes nedv kringést folytonosan fenn tartjuk, a rendes fa növést biztosítjuk s a tőkének elnyulását, elsorvadását s idő előtti elpusztulását megakadályozzuk.

Végre miután válogatás nélkül szálvess- zős műveletet évről-évre válogatni nem lehet, itt is ajánlom sőt szükségesnek tartom a válogatást és pedig oly módon, hogy midőn a szomszédos karókhöz vízintesen kikötött szálvesszőkön a termőnyel-ek már annyira kifejlődtek, hogy a termést már mind kiho- zták, tehát már 50—60 centiméternél hosz- szabbak, ezen termőnyeleket át vizsgálván azokat, amelyek termést nem hoznak többet eltávolítjuk, a melyek termést hoztak a termes felett két-három levélre vissza- csönkazzuk ezután a jövő évi termés bizto- stása czéljából az ugar csapón kiválasztunk egy hajtást a jövő évi termővesszőnek s ezen- kívül a tőken egykét hajtást jövő évi ugar- csapatoknak; a többi hajtásokat, a melyek termést hoztak a termés felett 2—3 levélre visszacsönkazzuk. A válogatásnál mindenestre arra figyelemmel kel lenni, hogy a csapnak való hajtások úgy választassanak s hagyassanak meg, hogy a tőkefejen a váltó rendszert évről évre fenn tarthassuk. (Vége.)

Sertésvásár.

márcz. 4.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon feüli sulyban) 52—53— krajczárig, közép (páronkint 220—

260 kilogramm sulyban) 51—52 krajczárig Kőnyü (péronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 50—51 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi márcz. 2-ik napján volt készlet 9171 darab, 1897 márcz. hónap 3-án felhajtott 547 drb, 1897 márcz hónap 3-ik napján elszállított 560 drb, 1897 márczius hónap 4-ik napjára maradt készletben 9158 drb. — A hizott sertés üzlet- irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár. A fe- renczvárosi petróleum-rakodónál lévő székes- fővárosi konzum sertésvásár jelentése márcz. 3-áról: É r k e z e t t: 476 dr. E l s z á l - l i t t a t o t t budapesti fogyasztásra 385 drb. vidékre 51 drb, elszállítatlan maradt 113 drb. — N a p i a r a k: 250—280 klg. sulyban 53—54 kr. 300—380 klg. sulyban — kr malacok 38—40 kr. különfélek 120—180 klg sulyban 51—52 kr.

Budapesti gabonatözsde

márcz. 4

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u s z a	kilós	Ar 100 klg. kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—	80
»	77	7.75	7.90
»	78	8.—	8.10
Tiszavidéki ó	79	—	82
»	76	8.10	8.15
»	78	8.20	8.2.
Pes.vidéki ó	79	—	82
»	76	8.—	8.10
»	77	8.15	8.20
Fehérmegyei ó	78	—	81
»	79	8.20	8.25
»	76	8.30—	8.35
Bácskai ó	77	—	80
»	78	7.95—	8.05
»	79	8.10—	8.15
Észak magy	76	—	80
»	77	—	80
»	78	—	81

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.00 6.55
» másodrendű	—	6.45 6.50
Árpa takarmánynak	60—62	4.50 4.75
» égetni való	62—64	5.50 6.—
» serfőzdei	64—66	6.50 8.—
Zab	39—41	3.95 6.30
Tengeri búsa	uj	3.65 3.70
» más nemű	—	3.50 3.60
Repce búsa	—	3.40 3.50

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen saját fordítás — (Folytatás.)

— Misz Remsen, tehát azt hiszi, hogy ez a gomb az ön garnitúrájából való? Ha ez az eset, akkor nagyon szivesen rendelkezésére bocsátom a jogos tulajdonosnak. De igazán elveszített egy-t?

— Elveszítettem? Nem — az az hogy nem tudom. Nagyon zavartnak látszott es feszült figyelemmel vizsgálta a gombocskát. És hirtelen teljesen megváltozott az arc kifeje- zése. Tevedtem, mondta olyan nyugalommal, melyre Barnes egész elképedt. Ez nem a valóságos a garnitúrából való, de nagyon ha- sonlít hozzá.

Barnes nem tudta, hogy mit gondoljon. Valami meghatározhatatlan sejtélem sugta meg neki, hogy mily veszélyel járna a nyolczadik gombot bevalani? Vagy ez a hasonlíthatatlan furfangos Mitchei irásban kérte volna már fel, hogy hét gombot valljon be? E felett nem tudott tisztába jönni, azért elhatározta, hogy megkísérel még egy második csapást.

— Megjegyzem Misz Remsen, hogy lát- tam a kegyed képét s mintha ugyanarról metszették volna le e gombra a képet, oly annyira hasonlatosak. Hogy lehetséges ez? A fiatal ismét megzavarodott s akadozni kezdett.

— Nem tudom, mondta azután a legtel- jesebb nyugodalommal — magam is úgy hi-

szem, hogy a képetet utánozták. Még tavaly nyáron festettek le s mezenedtem a festőnek, hogy kiállíthassa a képetet. Úgy tudom, hogy fényképeket is készítettek utána, lebet, hogy a metsző is ilyen képet használt fel mintául?

Ez igen találékony ötlet volt, de Barnest még sem bírta meggyőzni, mert lehetetlennek tartotta, hogy bár a metsző a képet felhasznál- nál a is, de ugyancsak Juliának nevezte volna el s ugyancsak egy gombot csinált volna be- lőle. Azért gondolta, hogy a fiatal hölgyet kerülő utakon megfaggatja, amikre Mitchei egyszerűen meztagadta a választ. És hogy gyanút ne keltsen, hogy kételkedik a szavai- ban, gyorsan helyben hagyta: »Az nagyon lehetséges, mert valóban nem találhatott volna szebb tárgyat művészetére.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

A ki rekedtségben szenved

A ki köhögésben szenved

A ki tüdőhurutban szenved

A z i g y é k

az orvosok által legjobbnak ajánlott

KRONDORFI SAVANYUVIZET

(Koronahercegné Stefánia forrás)

meleg tejjel vegyítve.

Főraktár: Csanak Józsefnél. Továbbá kapható Geréby J., Rickl J. Z., Szabó Zs. és Félegyházy F-nél.

Ügyvédi iroda megnyitás.

Tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

Debreczenben Garay-utca 1429

szám alatt a mai napon meg- nyitottam.

Tisztelettel

Konrád Sámuel

nyugalmazott törvényszéki bíró köz- és váltó ügyvéd

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekin- télyek által kipróbált s nagy kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszos bántalmait, u. m.: köszvény, csúsz, reuma, ischiás asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be- dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg két korona 40 fillér

Főraktárak Budapestben: **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszerárában király-utca 12. és **dr. EGGER A.** ur gyógyszerárában váci-körú 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyiszintén: Debreczenben: **Dr. Rótschnek V. Emil** és **Tóth Béla** urak gyógyszer- árában.

Eladó földek.

Az **Ondódon**, Péterfia-
utca 752. számú ház utáni föld
a Péterfiai dűlőben 32 öl, Ká-
das-utca 1875. sz. ház utáni, a
Piacz-utcai dűlőben 23 öl
eladó.

Értekezhetni lehet felőle
Kádas-utca 1875. sz. háznál
a **tulajdonossal.**

Hirdetés.

Tózsér Gábor **üzlet helyi-
ségre alkalmas háza**
és 800 □ öl udvara **Kabán**
1214. szám a kő-ut mentén
1897. márczius 17-én délután 3
órákor nyilvános árverés mel-
lett szabad kézen el fog adni.
A venni szándékozók a hely-
színen szíveskedjenek megje-
lenni.

Mária-
* **czelli**
Gyomor-
* **cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
nékülözhetően és általánosan ismeretes
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: óvágyta-
lanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet,
felfútság, savanya, lefőffőség, hasmenés,
gyomorégés, felesleges, nyálkiválasztás,
sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs
szikillás.

Hathatós gyógyszernek bizonyult
fejféjásánál, a mentnyíben ez a gyomortól
származott, gyomorleherbélésnél étellekkel
és italokkal, gúszták, májbajok és hámor-
rhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriazellii**
gyomorcseppek évek óta kitű-
nőnek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Tőrősi**
József gyógyszerüzem **Budapest**,
Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tözetesen
tessek megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriazellii gyomorcseppek** valódián
kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Tóth Bé-
la, Mihalovits István, Dr. Rotsenek V. Emil,
Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diósze-
gen** Vaday Ignác, **Er-Mihályfalván** Mátray
István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán** Hor-
váth Kálmán gyógyszerészeknél.

Alulírott tömeggondnok ezennel közzéteszem, hogy a
vb. **Buzágh János** esődtömegéhez 925—973. tétel alatt
leltározott, s a esődlettár szerint 111 frt 88 krra becsült
összesen 587 drb szalmakalap, — továbbá a esődlettár 1035.
tétele alatt felvett és 1000 frtra becsült összes bolti beren-
dezés zárt ajánlat útján el fognak adni. Az ajánlatok hoz-
zám folyó hó 10-ig adandók be.

Debreczen, 1897. márczius 4-én.

Dr. KARDOS SAMU,

mint vb, Buzágh János esődtömeggondnoka.

Van szerencsém a tisztelt építkező közönségnek tudomására
hozni, hogy az előnyösen ismert és a Millenniumi kiállításon **diszok-
levéllel** egyedül kitüntetett

Beocsini Cézementgyári Unio

Cézement gyártmányaiból állandó raktárt tartok.

Ajánlok:

I-ső rendű beocsini Portland cémentet és
I-ső „ beocsini Román cémentet

jutányos árák mellett.

Továbbá mint a

Kőbányai Gőztéglagyár

képviselője ajánlom nevezett gyárnak sajtolt és iszapolt téglá gyárt-
mányait, wagon szám vételnél gyári áron.

Raktár: Piacz-utca 1824. sz. a. Szikszay-ház.

Stegmüller Árpád.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank

XXX-ik

rendes közgyűlését

1897. évi márczius hó 14-én d. e. 10 órákor tartandja

DEBRECZENBEN, az intézet saját helyiségében,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak, oly figyelmeztetéssel,
hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket
a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1896. évről.
2. Az 1896-ik évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban
a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása
és a nyereség feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő-bi-
zottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében a sorrendben ki-
lépő két igazgatósági tag helyének három évre való betöltése.
4. A felügyelő-bizottságból kilépett egy tag helyének egy évre vá-
lasztás utáni betöltése

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a
bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Két Debreczen, 1897. február 20-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.